

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ**

Αθήνα, 18 - 05 - 2026

Αριθ. πρωτ.: 27476

Πληροφορίες: Σ. Βασιλοπούλου
Δ. Χουλιαρέας
Τηλέφωνα: 2131313195
2131361230
e-mail: syntonismos2@ypes.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων &
Αιτήσεων Κατάθεσης Εγγράφων

Κοινοποίηση:
Βουλευτή κ. Κωνσταντίνο Κεφαλογιάννη
Βουλή των Ελλήνων

Θέμα: «Απαραίτητες νομοθετικές παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της γραφειοκρατίας στις νέες μονάδες επιχειρηματικότητας»

Σχετ.: Η υπ' αριθμ. πρωτ. 4050/21-3-2026 Ερώτηση

Σε απάντηση της ανωτέρω Ερώτησης, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εσωτερικών, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Με το ν. 4961/2022 συγκροτήθηκε η Εθνική Πολιτική Διοικητικών Διαδικασιών (ΕΠΔΔ) ως μια συνεκτική πολιτική που αποσκοπεί στη βελτίωση συνολικά της λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης μέσα από την καταπολέμηση της γραφειοκρατίας και την παροχή καλύτερων υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΠΔΔ έχει ως στόχο τη καταγραφή του συνόλου των διοικητικών διαδικασιών του δημοσίου τομέα προκειμένου να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση, η απλούστευση, και ο ανασχεδιασμός τους στοχεύοντας στη συνεχή αναβάθμιση της δημόσιας διοίκησης και των παρεχόμενων υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

Η ΕΠΔΔ διακρίνεται σε τρεις (3) πυλώνες:

α) Το Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» (άρθρο 90 του ν.4727/2020), στο οποίο καταγράφονται όλες οι διοικητικές διαδικασίες του δημοσίου τομέα, όλες οι απαραίτητες πληροφορίες και η σχετική νομοθεσία. Επισημαίνεται ότι το έτος 2023 η ποιότητα και η καινοτομία του τιμήθηκαν με «Ειδική Αναγνώριση» από το Ευρωπαϊκό Ινστιτούτο για τη Δημόσια Διοίκηση.

β) Το Εθνικό Πρόγραμμα Απλούστευσης Διαδικασιών (ΕΠΑΔ) (άρθρα 45, 45Α του ν. 4635/2019), βάσει του οποίου επιλέγονται προς αξιολόγηση, απλούστευση και ψηφιοποίηση οι διοικητικές διαδικασίες του δημοσίου τομέα.

γ) Το Παρατηρητήριο Γραφειοκρατίας (άρθρο 47 του ν. 4635/2019), το οποίο παρακολουθεί την εξέλιξη της γραφειοκρατίας στην Ελλάδα, εκπονεί μελέτες μέτρησης των διοικητικών βαρών και υποστηρίζει τους δημόσιους φορείς με στοιχεία και τεκμηρίωση για τη βελτίωση των διαδικασιών τους.

Η φιλοσοφία, οι στόχοι, οι πυλώνες και τα νέα της Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών είναι δημόσια προσβάσιμα στο diadikasies.gov.gr.

Με το άρθρο 32 του ν.5099/2024 (Α'48) ορίζεται ότι: « 1. Στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α` 184) συστήνεται Ειδικό Μητρώο Δικαιολογητικών Διοικητικών Διαδικασιών (Μη.Δικ.) στο οποίο καταγράφονται τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη

διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών. Η ένταξη δικαιολογητικών στο Μη.Δικ. γίνεται με μέριμνα της Διεύθυνσης Διοικητικών Διαδικασιών Δημοσίου του Υπουργείου Εσωτερικών, σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και τις αρμόδιες αρχές θεσμοθέτησης διοικητικών διαδικασιών.

2. Δικαιολογητικά που έχουν ενταχθεί στο Μη.Δικ. και είναι διαθέσιμα ψηφιακά αναζητούνται και αντλούνται αυτεπαγγέλτως από τις αρμόδιες αρχές είτε ως δεδομένα με διαλειτουργικότητα μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης είτε ως ηλεκτρονικά έγγραφα μέσω της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης.

3. Δικαιολογητικά που έχουν ενταχθεί στο Μη.Δικ. και δεν είναι διαθέσιμα ψηφιακά αναζητούνται αυτεπαγγέλτως από τις αρμόδιες αρχές με κάθε πρόσφορο τρόπο.».

Για την εφαρμογή του ανωτέρω άρθρου με την αριθμ. ΔΙΔΔΔΗ/Φ.ΕΜΔ/4441/2025 (Β' 1234) ΚΥΑ των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την οργάνωση, συντήρηση και επικαιροποίηση του Ειδικού Μητρώου Δικαιολογητικών Διοικητικών Διαδικασιών (Μη.Δικ.), τις τεχνικές λεπτομέρειες για τη χρήση ασφαλών διεπαφών προγραμματισμού εφαρμογών και θυρίδων από τους χρήστες των φορέων του δημόσιου τομέα, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία του Μη.Δικ. και ζητήματα σχετικά με την ηλεκτρονική αυτεπάγγελτη αναζήτηση των δικαιολογητικών καθώς και κάθε αναγκαία, τεχνική ή άλλη λεπτομέρεια.

Κατ' εφαρμογή της ανωτέρω ΚΥΑ από 10/4/2025 καταργήθηκε η υποχρέωση των πολιτών να προσκομίζουν το πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης και το πιστοποιητικό γέννησης, όταν αυτά απαιτούνται για τη διεκπεραίωση διοικητικών διαδικασιών, καθώς οι δημόσιες υπηρεσίες οι οποίες διεκπεραιώνουν διοικητικές διαδικασίες για τις οποίες τα ως άνω πιστοποιητικά απαιτούνται ως δικαιολογητικά, υποχρεούνται να τα αναζητούν αυτεπαγγέλτως και να τα αντλούν ηλεκτρονικά σε πραγματικό χρόνο.

Ιδιαίτερα για τα Τμήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών, μετά την έκδοση της υπ' αρ. πρωτ. 548/30-3-2026 (ΑΔΑ: 9Ε2Γ46ΜΠΥΓ-ΜΗ4) Απόφασης Ένταξης της Πράξης «Ενίσχυση της Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών - ΕΜΔΔ «Μίτος» και ΕΠΑΔ» με Κωδικό ΟΠΣ 6022600 στο Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός 2021-2027» υλοποιείται η επόμενη ημέρα του ΕΠΑΔ με στόχο την ψηφιοποίηση απλουστευμένων διαδικασιών και νέες προτάσεις απλούστευσης μέσω ψηφιοποίησης. Προβλέπεται, ειδικότερα, η μοντελοποίηση και προτυποποίηση διοικητικών διαδικασιών και η ανάπτυξη ηλεκτρονικών εφαρμογών ή επέκταση υφιστάμενων που σχετίζονται με αντικείμενα αρμοδιότητας του Υπουργείου Εσωτερικών και ειδικότερα διαδικασιών διαχείρισης ανθρώπινου δυναμικού, ενημέρωσης των στοιχείων υπηρεσιακής κατάστασης των Δημοσίων Υπαλλήλων και μεταβολής αυτών, εφαρμογής του πειθαρχικού δικαίου και του Κοινού Πλαισίου Αξιολόγησης.

Το έργο της παρακολούθησης της υλοποίησης του ΕΠΑΔ ανήκει στην Συντονιστική Επιτροπή ΕΠΑΔ. Στο αντικείμενο της Συντονιστικής Επιτροπής ΕΠΑΔ περιλαμβάνονται δράσεις σχετικές με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων απλούστευσης διαδικασιών, όπως αυτές προσδιορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 3 της υπ' αριθμ. 1899/5-2-2026 (Β' 552) ΚΥΑ των Υφυπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών (Β' 2747) με την οποία τροποποιήθηκαν οι διατάξεις της υπ' αριθμ. 15660 ΕΞ 2020/15-6-2020 απόφασης του Υπουργού Επικρατείας (Β' 2747). Με την προαναφερόμενη ΚΥΑ η Συντονιστική Επιτροπή ΕΠΑΔ συγκροτείται ως πενταμελές όργανο, υπό την προεδρία του Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, υποστηριζόμενη από Υπό-ομάδες Α και Β, στις οποίες προεδρεύουν ο ίδιος και ο Γενικός Γραμματέας Δημοσιονομικής Πολιτικής του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών αντίστοιχα. Στο πλαίσιο της πρώτης, κοινής συνεδρίασης της Συντονιστικής Επιτροπής και των Υπο-ομάδων, η οποία έλαβε χώρα στις 20/3/2026, υπεβλήθησαν

44 προτάσεις απλούστευσης από 11 Υπουργεία, οι οποίες είναι υπό επεξεργασία από το Υπουργείο Εσωτερικών.

Επιπλέον, στο πλαίσιο της συνεχούς αναβάθμισης του πληροφοριακού συστήματος ΕΜΔΔ-Μίτος με την υπ' αρ. πρωτ. 548/30-3-2026 (ΑΔΑ: 9^Ε2Γ46ΜΠΥΓ-ΜΗ4) Απόφαση Ένταξης, προβλέπονται σημαντικές δράσεις σχετικές με την παροχή υπηρεσιών βελτιστοποίησης, επικαιροποίησης και επέκτασης λειτουργικότητας του συστήματος. Πιο συγκεκριμένα προδιαγράφονται δράσεις εξέλιξης του πληροφοριακού συστήματος ΕΜΔΔ-Μίτος, μέσω των αναγκαίων τεχνικών υλοποιήσεων επέκτασης της λειτουργικότητας του για τους χρήστες και την ανάπτυξη νέων εργαλείων και διαλειτουργικότητας για την καλύτερη οργάνωση της διοικητικής πληροφορίας που έχει καταχωρισθεί, τη βελτίωση του τρόπου διαχείρισής της και την έγκαιρη επικαιροποίησή της με αυτοματοποιημένο τρόπο, προκειμένου να υποστηριχθεί επιτυχώς η ΕΠΔΔ και να διασφαλιστεί από τεχνικής πλευράς η συνέχιση της καταγραφής, αποτύπωσης και τυποποίησης όλων των διοικητικών διαδικασιών του Κράτους, όσο και η αξιοπιστία της διοικητικής πληροφορίας που είναι δημοσιευμένη.

Παράλληλα, σε συνεργασία με την Expertise France και με βάση τα στοιχεία των δημοσιευμένων στο ΕΜΔΔ διαδικασιών, οι οποίες ανέρχονται σε 4.293 κατά τη σύνταξη του παρόντος, βρίσκονται σε εξέλιξη δράσεις μοντελοποίησης, απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών, οι οποίες αξιολογούνται στη βάση κριτηρίων όπως η πολυπλοκότητα [πλήθος των βημάτων, των εμπλεκόμενων φορέων, των διατάξεων που τις ρυθμίζουν, των απαιτούμενων δικαιολογητικών εισόδου και των παραγόμενων εγγράφων], του κόστους για τον πολίτη [σε όρους χρήματος για την εύρεση, την κατανόηση και τη συμμόρφωση με τη διοικητική διαδικασία] και του κόστους για τη δημόσια διοίκηση [σε όρους χρόνου διεκπεραίωσης και ανθρωπο-απασχόλησης]. Στο πλαίσιο της δράσης χρησιμοποιούνται εξελιγμένα τεχνικά εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης με σκοπό, μεταξύ άλλων, την ορθή αποτύπωση των δικαιολογητικών τα οποία χρησιμοποιούνται στις διοικητικές διαδικασίες, προκειμένου να αρθούν πολυπλοκότητες που προκύπτουν από άστοχες, πολλαπλές εκδοχές της ονομασίας τους, βήμα απαραίτητο για την διαμόρφωση όρων απλούστευσης των διοικητικών διαδικασιών.

Σημαντικές δράσεις είναι σε εξέλιξη σχετικές με το Παρατηρητήριο Γραφειοκρατίας. Ειδικότερα, στο πλαίσιο του Έργου «Σχέδιο δράσης για την παροχή «πελατοκεντρικών» ψηφιακών υπηρεσιών από την πλευρά της δημόσιας διοίκησης» (Κωδικός ΟΠΣ ΤΑ 5183761) στο Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας της Δράσης με ID «16929- Σχέδιο δράσης για την παροχή «πελατοκεντρικών» ψηφιακών υπηρεσιών από την πλευρά της δημόσιας Διοίκησης», που ολοκληρώνεται στις 30.6.2026, υλοποιούνται υποέργα που αφορούν τη διεύρυνση δραστηριοτήτων του Παρατηρητηρίου Γραφειοκρατίας, τη διενέργεια μετρήσεων διοικητικών βαρών με το τυποποιημένο μοντέλο κόστους και την τεχνική προσαρμογή της ψηφιακής πλατφόρμας της Εθνικής Πολιτικής Διοικητικών Διαδικασιών diadikasies.gov.gr. Μεταξύ άλλων, στο πλαίσιο του έργου συγκροτήθηκε πρότυπη μεθοδολογία και διαδικασίες μέτρησης διοικητικών βαρών, αναρτημένη στην ενότητα Εκθέσεις-Αναφορές της πλατφόρμας ΕΠΔΔ και υπεβλήθησαν παραδοτέα που αφορούν τον σχεδιασμό και αρχικό υπολογισμό Δείκτη Μέτρησης Γραφειοκρατίας. Επίσης με την ολοκλήρωση των είκοσι (20) εκθέσεων μέτρησης διοικητικών βαρών που προβλέπονται στο πλαίσιο του σχετικού υποέργου τούτες θα αναρτηθούν στην πλατφόρμα της ΕΠΔΔ ενώ, στην παρούσα φάση, βρίσκεται σε εξέλιξη συνεργασία μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών [ΥΠΕΣ, ΓΓΝΚΘ, ΕΤ, ΕΔΥΤΕ] για την επιτυχή ολοκλήρωση προβλεπόμενου με το έργο μηχανισμού για τη στήριξη της ανάλυσης των κανονιστικών επιπτώσεων ως προς τα διοικητικά βάρη.

Τέλος, με τον προσφάτως ψηφισθέντα ν. Ν.5293/26 (ΦΕΚ 57 Α/07-04-2026) “Παρεμβάσεις για ένα κράτος πιο φιλικό στον πολίτη” επιχειρείται ο περαιτέρω εκσυγχρονισμός των διοικητικών διαδικασιών και η αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες. Όπως ορίζεται και με την αιτιολογική έκθεση του νόμου με τις νέες διατάξεις αντιμετωπίζεται η ταλαιπωρία των πολιτών σε σειρά συναλλαγών τους με το κράτος και αξιοποιούνται ψηφιακά εργαλεία,

προκειμένου να διευκολυνθεί η επικοινωνία τους με τις δημόσιες υπηρεσίες κατά την υποβολή αιτημάτων ή καταγγελιών τους. Προβλέπεται πάγια ρύθμιση για μη άσκηση ενδίκων μέσων από το Δημόσιο σε δικαστικές διαφορές με ιδιαίτερη κοινωνική σημασία και προστίθενται και άλλες περιπτώσεις, στις οποίες το Ελληνικό Δημόσιο δεν προβάλλει εμπράγματα δικαιώματα έναντι τρίτων για λόγους προστασίας της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης και περιορίζονται οι περιπτώσεις διεκδίκησης των περιουσιών τους από το Ελληνικό Δημόσιο. Τέλος, απλουστεύονται οι διαδικασίες για τη μεταβίβαση ακινήτων.

Η ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΓΙΑΝΝΗ

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Υφυπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημόσιας Διοίκησης
- Γραφείο Υπηρεσιακού Γραμματέα